

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Cura præstandæ & exercendæ pietatis in locis publicæ curationis, ac
dominibus occlusis. Cap. XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

simulatione consequuntur, planè restituere debent.

Quamobrem grauissimè peccabunt, quicumque eleemosynam capient, illis egentibus hominibus solum constitutam, qui aliunde certo reclusionis, aliquè præstituto tempore non habent, vnde victimum sibi parent: si re uera ipsi in eo paupertatis statu non sunt: nec uero ea eleemosynam sine conscientiæ offensione, & labo retinere ullo modo poterunt, præsertim, si ipsius eleemosynæ curatores aliqua significatione, ratione uè præcauerint, se constituisse ijs tantum, qui ea inopia, pauperitateuè præmuntur, illam distribuere.

Cura præstandæ & exercendæ pietatis in locis publicæ curationis, ac domibus occlusis. Cap. XXXL

S V M M A R I V M .

- 1 Crux in triujs erigenda.
- 2 Altaria .
- 3 Afferuatio sanctissimi sacramenti, & rbi.
- 4 Oratio sine intermissione.
- 5 Sacerdotibus deficientibus, quid agendum, & à quibus.
- 6 Sumptio sanctæ Eucharistie.
- 7 Certa Christiane vitæ disciplina in domibus occlusis.
- 8 Oratio septies in die certis horis.
- 9 Orationis signum campanis dandum; & quomodo; & quibus in Ecclesijs.
- 10 Litanie cantandæ, recitandæ; & rbi.
- 11 Litaniarum libelli, quibus, & à quibus distribuendi. 13.
- 12 Officium beatæ virginis quando recitandum, cum publicatione indulgentiarum.
- 13 Parochorum studium, ut prædicta præsentur.
- 14 Sacerdotum

1 Nomini triuio crux loco decenti erigetur, ad quā orantes, & precantes specent.

Ibidem, ad Episcopi præscriptum, altaria exstruantur, in quibus Missæ sacrificium offeratur; ita ut, qui Sacerdos, etiam regularis in illis obtulerit, celebrauerit Episcopi iussu, satisfecisse censetur muneri, quo astricatus est, celebrandi in alio cuiusvis Ecclesiæ Altari.

3 In Capella domus hospitalis, locuè publicæ curationis perpetuò sanctissimum sacramentum afferuetur: cui lampas accensa præluceat.

D 3 In

4 In qua Capella Sacerdos, qui spirituali curationi præ est, aliquando orationem sine intermissione instituet, religiosèque atque ordine haberet studebit.

5 Vbi ob pestilentiae propagationem, obituuiè, vel ægritudinē Sacerdotum, defunt, qui spiritualem pestē languentium, vel inspectorum curam sustineat, gerantur, ut quām diligentissimè conquerantur, Vicarius foraneus in Diœcesi Episcopum certiorem celerrimè, & sepiissimè faciet, præfectus, in ciuitate: interea verò eorum curam Parochis, alijsuè Sacerdotibus probatis, qui proximè habitant, magnoperè commendabit.

Idem officium præstabunt, si quando ob suspicionem pestis in Parocho, vel etiam infectionem inciderit, ut scilicet alium Sacerdotem in eius locum substituat, qui Parochialis curæ partes necessario tempore exequatur, quas ille per suspicionem ijs, qui suspicione carent, præstare minùs potest.

Cūm nemo Sacerdos est, qui publici tuguriorum loci curationem gerat; hoc saltem curabitur, vt die festo, & in hebdomada etiam certis alijs diebus eò loci, aliquis Sacerdos Ecclesiæ, aut vicinia Parochialis Missæ sacrificium in oratorio ob eam causam extrà tuguriorum septa extructo offerat. Si verò nè id quidem fieri potest, quoniam nemo alius Sacerdos est, nisi unus tantum Parochus, hic ipse aliquando per hebdomadam eò se conferet ad Missæ sacrum celebrandum.

Vbi in eo tuguriorum loco Sacerdotes plures sunt, tūm id curabunt, vt omnes quicumque ibi sunt, Missam spectent, audiantur; tūm ipsi ob eam causam inter se rationem inibunt, ut cūm præsertim una tantum Capella sit, alias benè mane, alias paulò tardius Missam celebret; aut certa alia hora commodiore id quisque præstet.

6 Præcipue Parochus hoc valde curabit, vt si quando, vel vniuersi ciues, vel aliqua vicinia, familiauè Parochialis domo egredi prohibentur; omnes, & singuli, antequām se in suis quisque domicilijs per illud dierum spatum includant, peccata confessi, sacram communionem sumant. Si verò præ temporis exiguitate id tunc non præstabunt, præstent saltem eo ipso ineunte tempore, & deinceps præterea singulis hebdomadis, aut quintodecimo quoq; die, prout se illis per alias occupationes posse sacramenta ministrare viderit.

At pro curæ suæ ratione, quæ ad ægrorum salutem spiritualia adiumenta spectant, hæc omnibus alijs anteponet.

7 Certam aliquam Christianæ vitæ normam eo tempore, cūm populus intrà domesticos parientes aliquamdiù se continet, pastoralibus litteris Episcopus commostrabit, vt quotidianas habeat pietatis Christianæ exercitationes, quibus perpetuum cursum teneat in via salutis.

Pietatis

Pietatis autem ea officia proponet patribus familias, ut non solum
mane, sed vesperi, & meridie, singulisque horis ac momentis habeant
spirituales exercitationes, in quibus omnis familia piè versetur.

8 Quamobrem, præter cetera, libros in singulas familias introducendos curabit, non solum eos, quos suprà commemorauimus, sed saecorum bibliorum partem aliquam, vt pote historiam Iob, libros Thobiae, Epistolam sancti Iacobi, & volumen præterea de vitis sanctorum: è quibus feliciter präsertim vitam sancti Sebastiani, S. Gregorij Magni, S. Rochi, S. Macarij, S. Euthichij Patriarchæ Constantinopolitani, S. Nicolai Episcopi, S. Bernardini Senensis, qui omnes pestilentię dōcumenta, & exempla præbuerunt sanctissimarum virtutum.

9 Ad alias religiosas orationes introducit certos psalmos, & hos potissimum, nemp̄ psalmum sextum, vigesimum quartum, trigesimum primum, trigesimum septimum, quinagesimum, septuagesimum octauum, centesimum primum, centesimum item & vigesimum nonum.

Stata præterea illa oratio Parochi, & Sacerdotis, quę in singulos dies septies certis horis adhibebitur, etiā à custodibus, & ministris instituetur in omnibus tuguriorum septis, hospitalibus ædibus, singulis familię inclusæ domicilijs, omni loco, & publicè, & priuarim.

Quę oratio ut recte, religiosèque peragatur, curandum est diligenter ad Episcopi præscriptum.

10 Itaque orationis huius signum in vniuersę, vel partis populi reclusione, dabitur campanis primarię Ecclesię, Collegiatarū item tam Regularium, quam Secularium, si quę ibi sunt, dabitur. Idem in Ecclesia Parochiali fiet, cuius vicinię homines, familiae aliquę, contagionis nomine suspeccę, domi se continent.

Itidem fiet percussione parvulę campanę hospitalis, aut alterius loci curationis publicę.

Signi ratio hęc seruabitur, ut distincto certo temporis spacio, nempe secunda quaq; hora, aut longiori, breuioriè interuallo, prout dies contractiores, vel longiores sunt, septies in die campana pulletur.

Initio orationis significandę percussio campanarum fiet, ut de more sit, cùm salutationis Angelicę, quę Ave Maria dicitur, signum datur; postea continenter per horę quadrantem, certis campanę actibus, breui interuallo distinctis, eiusdem significatio fiet, quę sono terminabitur, ut oratio vespertina soleret.

11 Dùm verò campanis pulsatur, Itanię, supplicationesue ad Episcopi præscriptum concinentur, recitabunturuę; ita, ut uel è fratribus, fratribusq; eodium ab una parte sint, qui illas præcinant, & vicissim ab altera, qui religiosè succinant, & respondeant.

Quod si cubi ita præstari non potest, intus in ædibus ipsis, loco om-

nium communi, aut, vbi optimè potest, statim illis significationis horis prætabitur.

Quam ob causā in unaquaq; vicinia, vbi hæc precatio horaria celebribit, unus, pluresvè Ecclesiastici homines, aut, si tales non ad sunt, alij pīj viri, orationis vslu instruēti, ad fenestrā, foresvè ædium adhibebuntur, qui stata quaque hora, qua significatio fiet, orationis huius institutum, atque vslum rectè, ritèque moderentur, & dirigant, & eius studium in horas ferè singulas ardentius excitabunt.

12 Curabit præterea Parochus, vt diebus saltem festis, vbi sunt, qui benè norint, de beata Maria virgine officium precum horariorum statim illis septem horis distinctè recitent.

Sæpè euulgabit, atq; edicet, quò fideliū mentes ad huius precatiōnis vslum, studiumque in flammet, indulgentias eo nomine concessas.

13 Ac præterea quidē, vnicuique Parocho, & Sacerdoti, breuiū illorum librorum, quibus E pī iussū certae preces, & litaniæ eius orationis causa editæ continentur, copia fiet, & gratis aliquo modo suppeditabitur, vt Parochialibus suis, & alijs, prout vslu venerit rectè distribuat.

14 His, atque adeò alijs omnibus pietatis exercitationibus Parochas, alijsq; Sacerdotes, curationi spirituali præfeti, homines, sibi commissos, tēpus in domibus occlusis, alijsq; locis tuguriorū salutariter, & religiosè consumere studebunt quam diligenter; vt nè otio tabelcentes procliuus prolabantur ad Dei offenditissimè; & ad turpia flagitia.

Cura disciplinæ morum in eisdem locis.

Cap. XXII.

S V M M A R I V M .

1 Cura disciplinæ morum in locis publicis, Parochis, & Sacerdotibus commendata.

2 Mulierum

3 Virginum & pudicitiae, & curæ eorundem opera consulendum.

4 Pupillorum

5 Marium à fæminis separatio.

6 Matrimonio celebrando à Tridentini Concilij forma non recedendum: & quid ulterius cauendum.

7 Concubinatus suspicione ut prospiciendum: quique ea de re per Parochum admonendi.

8 Morum corruptelæ quæcumque Sacerdotum opera tollendæ.

9 Viri diligendi, qui morum corruptelas denuncient, & quibus.

Parochus